

Συνέντευξη Τύπου «Έξι Πρωτοβουλίες για το ΕΣΠΑ», Πέμπτη 11/10/2012
Εισήγηση Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών,
Μεταφορών & Δικτύων, κ. Κωστή Χατζηδάκη

Σας καλωσορίζουμε στη σημερινή Συνέντευξη Τύπου σχετικά με το ΕΣΠΑ. **Θεωρούμε το ΕΣΠΑ ένα από τα βασικά οικονομικά και στρατηγικά εργαλεία για την ανάπτυξη στη χώρα μας.**

Κατά την κατανομή των αρμοδιοτήτων μας, ο πρωθυπουργός Αντώνης Σαμαράς, **μου ζήτησε να ασχοληθώ προσωπικά με το ΕΣΠΑ**, κάτι το οποίο και κάνω, με τη βοήθεια φυσικά των συνεργατών μου.

Στρατηγικός μας στόχος είναι μια ποσοτική, ποιοτική και διοικητική βελτίωση ως προς τη διαχείριση κονδυλίων του ΕΣΠΑ. Για να πετύχουμε καλύτερους ρυθμούς απορρόφησης, περιορισμό της γραφειοκρατίας και μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία σε σχέση με τα κοινοτικά προγράμματα. Πρόκειται, άλλωστε, για **μία από τις δέκα διεθνείς δεσμεύσεις** που έχουμε αναλάβει και συνδέεται άμεσα με τις προοπτικές της οικονομίας και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας .

Κωδικοποιώντας, θα έλεγα πως οι έξι βασικές μας προτεραιότητες είναι οι εξής:

Πρώτον, να επιταχύνουμε τους ρυθμούς απορρόφησης των πόρων, σε ένα δυσμενές περιβάλλον ως προς τη ρευστότητα,

πράγμα που δυσκολεύει την πρόοδο των προγραμμάτων που έχουν ως προαπαιτούμενο τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα.

Δεύτερον, **να απλουστεύσουμε τις διαδικασίες αξιοποίησης του προγράμματος.**

Τρίτον, **να αναθεωρήσουμε τα προγράμματα της τρέχουσας περιόδου**, για να μη χάσουμε κονδύλια, αλλά και να κατευθύνουμε πόρους στην υποστήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και την απασχόληση των νέων.

Τέταρτον, να υποβοηθήσουμε την εκτέλεση **των 181 έργων προτεραιότητας** του ΕΣΠΑ 2007-2013

Πέμπτον να εξασφαλίσουμε πως θα ολοκληρωθούν **τα ημιτελή έργα της περιόδου 2000-2006**, χωρίς τον κίνδυνο επιστροφής κονδυλίων

Και έκτον **να διαπραγματευθούμε για την επόμενη προγραμματική περίοδο, 2014-2020.**

Ως προς την πρώτη προτεραιότητα: Μεγαλύτερη και ταχύτερη **απορρόφηση** του ΕΣΠΑ. Γιατί όπως γνωρίζετε, η απορρόφηση των προγραμμάτων έχει επιπτώσεις στη ρευστότητα. **Και επηρεάζεται επίσης, δυστυχώς, από την έλλειψη ρευστότητας.** Διότι τα προβλήματα του τραπεζικού συστήματος και «το στέγνωμα της αγοράς», δυσχεραίνουν την απορρόφηση των κοινοτικών προγραμμάτων. Όσο δεν υπάρχει ρευστό στην αγορά, **υπάρχει δυσκολία απορρόφησης των πόρων που**

αφορούν σε προγράμματα του ΕΣΠΑ τα οποία συμμετέχει ο ιδιωτικός τομέας. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν οι 4 μεγάλοι αυτοκινητόδρομοι και το πρόγραμμα «Εξοικονομώ κατ' οίκον», όπου, εκτός όλων των άλλων, η έλλειψη ρευστότητας του ιδιωτικού τομέα εμποδίζει την εκταμίευση κονδυλίων του ΕΣΠΑ.

Ασφαλώς υπάρχουν διάφορα διοικητικά προβλήματα, που προσπαθούμε να αντιμετωπίσουμε. Υπάρχουν, επίσης- και πρέπει να το πούμε ξεκάθαρα- άλλες χώρες της Ε.Ε. όπως η Πορτογαλία και η Ιρλανδία που είναι μπροστά από εμάς στις απορροφήσεις. Θα θέλαμε η κατάσταση να είναι καλύτερη. Σε κάθε, όμως, περίπτωση, θέλω να τονίσω πως η απορρόφηση του ΕΣΠΑ είναι ασφαλώς μεγαλύτερη απ' όσο νομίζουν αρκετοί στο εξωτερικό. Θέλουμε να παρουσιάσουμε την κατάσταση όπως ακριβώς είναι. Συγκεκριμένα, με βάση τα επίσημα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, έχουμε ήδη μεταφέρει το **45%** των προβλεπόμενων πόρων του ΕΣΠΑ 2007-2013, **έναντι του 41%**, που είναι ο **κοινοτικός μέσος όρος**. Φυσικά αυτό δεν σημαίνει πως επαναπαυόμαστε. Αντιθέτως, εντείνουμε τις προσπάθειες, γιατί πρέπει να επιταχυνθούν οι ρυθμοί.

Ειδικότερα: η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέτει το λεγόμενο **κανόνα «n+3»** για την απορρόφηση των πόρων. Αυτό σημαίνει πως **εντός τριών ετών** (για τα προγράμματα που ξεκίνησαν στην αρχή της προγραμματικής περιόδου), από το χρόνο όπου έχει δεσμευθεί το αντίστοιχο ποσό στον κοινοτικό προϋπολογισμό, πρέπει το δικαιούχο κράτος να έχει υποβάλει αίτημα καταβολής των κονδυλίων. Διαφορετικά, τα χρήματα αυτά χάνονται. Πολλές χώρες αγωνίζονται αυτή τη στιγμή να πιάσουν το στόχο αυτό.

Η Ελλάδα έχει πιάσει το στόχο αυτό για φέτος. Εμείς, όμως, έχουμε δεσμευθεί -και αυτό συνιστά και εσωτερική, αλλά και διεθνή δέσμευση- πως σκοπεύουμε να επιτύχουμε **ακόμη μεγαλύτερη απορρόφηση.** Ο στόχος μας, δηλαδή, **σύμφωνα με το Μνημόνιο είναι τα 3,73 δις ευρώ** κοινοτικής συνδρομής για το 2012. Οι υπηρεσίες κάνουν διαφορετικές εκτιμήσεις ως προς τη δυνατότητα να επιτύχουμε το στόχο μας. Ορισμένες από αυτές είναι αισιόδοξες, άλλες όχι. Γνωρίζουμε πως πρόκειται για έναν φιλόδοξο στόχο, αλλά οφείλουμε να κάνουμε τα πάντα για να τον πλησιάσουμε. Πρέπει να γίνει υπερπροσπάθεια, λαμβάνοντας υπόψη από την άλλη πλευρά και τους δημοσιονομικούς περιορισμούς. Ξέρετε, άλλωστε, πως είναι σε εξέλιξη η διαπραγμάτευση με την Τρόικα, η οποία **εκτείνεται και σε όλα τα μεγέθη του προϋπολογισμού** που επηρεάζουν το έλλειμμα του 2012.

Στο **πρώτο εξάμηνο του 2012** τα πράγματα θα μπορούσαν να πάνε καλύτερα. Ο στόχος της Ελλάδα ήταν τα **1,2 δις ευρώ** , αλλά τελικά απορροφήθηκαν **730 εκατομμύρια, μέχρι και τον Ιούνιο.** Ίσως οι **αλλεπάλληλες εκλογές** να συνετέλεσαν σ'αυτό. Τώρα γίνεται μια **υπερπροσπάθεια να καλυφθεί το χαμένο έδαφος.** Δε θέλω να κάνω διακηρύξεις πριν την ώρα τους. Πιστεύω, όμως, ότι αν κινητοποιηθούν όλες οι δυνάμεις, μπορούμε να τα καταφέρουμε.

Σε κάθε περίπτωση, **πρέπει να υπάρξει επείγοντως ενίσχυση της ρευστότητας.** Όπως συγκεκριμένα έχουν δηλώσει ο Πρωθυπουργός και ο Υπουργός Οικονομικών, αναγκαία

προϋπόθεση είναι μία σειρά κινήσεων: η καταβολή της δόσης, η ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών , η πληρωμή των οφειλών του δημοσίου στις επιχειρήσεις και,ως συνέπεια όλων αυτών, η δημιουργία των συνθηκών για τη σταδιακή επιστροφή των καταθέσεων.

Σε ό,τι αφορά τις αρμοδιότητες του **Υπουργείου Ανάπτυξης**, έχουμε προχωρήσει στις εξής δράσεις:

- Προωθούμε νομοθετική ρύθμιση με την οποία το **ΕΤΕΑΝ** μπορεί να διευκολυνθεί στους χειρισμούς του και να αντιμετωπίσει διάφορα διαδικαστικά προβλήματα.
- Η διοίκηση του ΕΤΕΑΝ εργάζεται πυρετωδώς για να υπερβεί ορισμένα γραφειοκρατικά εμπόδια αλλά και να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για τη διοχέυτηση στην πραγματική οικονομία **1 δις ευρώ περίπου**, που για διάφορους διαχειριστικούς λόγους, δεν φτάνουν στους τελικούς αποδέκτες τους. **Υπολογίζουμε ότι το Νοέμβριο η διοίκηση του ΕΤΕΑΝ** να ανακοινώσει συγκεκριμένες πρωτοβουλίες σε σχέση με το θέμα αυτό.
- Ρυθμίσαμε ήδη με νόμο, να δίδεται **προκαταβολή στις κατασκευαστικές εταιρίες** που έχουν αναλάβει δημόσια έργα, ακόμη και αν αυτό δεν προβλεπόταν στις συγκεκριμένες δημόσιες συμβάσεις. Με τη ρευστότητα που δημιουργείται, αντιμετωπίζουμε όσο περισσότερο μπορούμε το πρόβλημα της ρευστότητας των τεχνικών εταιρειών και

εξασφαλίζουμε σε ένα βαθμό τόσο την περαιτέρω εξέλιξη των έργων όσο και τις σχετικές θέσεις εργασίας.

- Για να διευκολύνουμε τη **δανειοδότηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων**, δημιουργούμε σε συνεργασία με την ΕΤΕΠ ένα **νέο εγγυοδοτικό μηχανισμό χρησιμοποιώντας για αυτό το σκοπό κονδύλια του ΕΣΠΑ**. Έτσι δημιουργείται μόχλευση που φτάνει σε κονδύλια ύψους 1 δις ευρώ. Εκτιμούμε, ότι αν δεν υπάρχουν δυσάρεστες εκπλήξεις στις συζητήσεις με την ΕΤΕΠ, ο εγγυοδοτικός μηχανισμός θα είναι, όπως είχαμε πει, σε πλήρη λειτουργία, **εντός του Νοεμβρίου**.

Αυτά ως προς την απορρόφηση κονδυλίων και το συνδεδεμένο με αυτή πρόβλημα της ρευστότητας.

Η δεύτερη πρωτοβουλία, αφορά στην επιτάχυνση και την απλοποίηση των διαδικασιών. Σήμερα, είμαστε σε θέση να ανακοινώσουμε τις ρυθμίσεις που προωθούμε.

Συγκεκριμένα:

1.Αλλάζουμε το σύστημα διαχείρισης πιστώσεων του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, μειώνοντας τον αριθμό των απαιτούμενων υπογραφών, κατά περισσότερο από **60%**. Μέχρι σήμερα, η διαχείριση των πιστώσεων του ΠΔΕ γίνεται καθόλη τη διάρκεια του έτους και για κάθε έργο ξεχωριστά,

από το Υπουργείο Ανάπτυξης. Προϋποθέτει έτσι ένα σημαντικό αριθμό υπογραφών από τις αρμόδιες υπηρεσίες, που οδηγούσε σε καθυστερήσεις στο ρυθμό υλοποίησης των έργων. Αντίθετα με τη νέα πρόβλεψη, **το Υπουργείο Ανάπτυξης θα εγκρίνει στην αρχή κάθε έτους τις πιστώσεις γενικά για κάθε Αποκεντρωμένη Διοίκηση και κάθε Υπουργείο και τα οποία ακολούθως, θα έχουν την ευθύνη της διαχείρισης.** Τονίζω βεβαίως πως ενδεχόμενη υπέρβαση του αρχικού ανώτατου ποσού που κατά περίπτωση προβλέφθηκε ανά φορέα, δεν θα είναι δυνατή. Με την αλλαγή αυτή, θα μειώσουμε σημαντικά τη γραφειοκρατία.

2.Μειώνουμε επίσης, ορισμένα διαδικαστικά στάδια για την ένταξη των έργων στο ΕΣΠΑ και τον έλεγχο τους. Η Ελλάδα διαθέτει ένα αξιόπιστο πρόγραμμα διαχείρισης. Ωστόσο, το επανεξετάζουμε προκειμένου να αφαιρέσουμε όσες διαδικασίες προκαλούν δυσανάλογες επιβαρύνσεις και καθυστερήσεις ως προς το όφελος που προσφέρουν. Πιο συγκεκριμένα:

α) η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος που αφορά τα διάφορα Επιχειρησιακά Προγράμματα και απευθύνεται στους τελικούς δικαιούχους, στο εξής **θα γίνεται άπαξ** και για όλη την εναπομείνασα περίοδο. Δηλαδή, δεν θα επαναλαμβάνεται.

β) απλουστεύεται η διαδικασία ένταξης των έργων. Στο εξής θα εκδίδεται κατευθείαν η απόφαση ένταξης και θα απευθύνεται στον τελικό δικαιούχο , ο οποίος **αν εντός λ.χ. 30 ημερών δεν αντιταχθεί, τότε θα τεκμαίρεται πως την αποδέχεται και το αντίστοιχο έργο, έχει ενταχθεί.**

γ) προβλέπεται η **αυστηρή τήρηση των προθεσμιών** εντός των οποίων οι διαχειριστικές αρχές οφείλουν να **εκτελούν τις εγκρίσεις** για τα έργα. Η προθεσμία θα ορίζεται ρητά και θα είναι δεσμευτική.

3.Λαμβάνουμε μέτρα, από κοινού με όλους τους συναρμόδιους φορείς, **για τον περιορισμό των καθυστερήσεων που δημιουργούν οι πολυπληθείς προσφυγές των υποψήφιων αναδόχων** κατά την εξέλιξη των διαγωνισμών ανάθεσης έργων, μελετών κλπ. Υπάρχουν πολύ σημαντικές καθυστερήσεις σε κάποιους τομείς, εξαιτίας αυτής της καταχρηστικής συμπεριφοράς ορισμένων υποψηφίων αναδόχων. Σημειώνουμε μάλιστα πως στη μεγάλη πλειοψηφία τους, οι προσφυγές απορρίπτονται. Πρόθεσή μας είναι η **θέσπιση υποχρέωσης καταβολής ενός παραβόλου**, από μέρους όσων επιθυμούν να προσβάλουν τον εκάστοτε διαγωνισμό ενώπιον των αρμοδίων αρχών. Έτσι θα περιορίσουμε σημαντικά τις καταχρηστικές συμπεριφορές, που δυστυχώς σε πολλές περιπτώσεις, έχουμε διαπιστώσει.

4.Ένα άλλο ζήτημα, είναι η **επανεξέταση του θεσμού του «Υπολόγου»** ως απαραίτητου κρίκου για την εκταμίευση πόρων σε τρίτους που συνδέονται συμβατικά με το Δημόσιο. Ο θεσμός θα επαναξιολογηθεί με βάση τις δυνατότητες απλοποίησης, ταχύτητας και διαφάνειας που προσφέρουν οι σύγχρονες μέθοδοι πληρωμών και ειδικότερα **οι ηλεκτρονικές πληρωμές**.

5.Πρωθούμε ακόμη, την **ηλεκτρονική υπογραφή επί των εγγράφων που αφορούν τα ζητήματα του ΕΣΠΑ**. Η πιλοτική εφαρμογή της αναμένεται να ξεκινήσει το Δεκέμβρη του τρέχοντος έτους.

Να διευκρινίσω πως αυτά τα μέτρα, δεν ολοκληρώνουν τη διαδικασία απλοποίησης και επιτάχυνσης, που είναι μία διαρκής προσπάθεια. Ανακοινώνονται, όμως, **γιατί είναι ώριμα και ήδη προχωρούν**. Σε κάθε περίπτωση, συνεχίζουμε την επανεξέταση όλων των διαδικαστικών βημάτων υλοποίησης των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ. Στόχος είναι να εντοπίσουμε κάθε σημείο στο οποίο μπορούμε να επέμβουμε για να βελτιώσουμε το πλαίσιο. Έχουμε, άλλωστε, δεσμευθεί και έναντι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής **το έργο αυτό να έχει ολοκληρωθεί μέχρι το Μάρτιο του 2013**.

Η τρίτη πρωτοβουλία μας είναι η αναθεώρηση των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2007-2013.

Το συγκεκριμένο ΕΣΠΑ είχε σχεδιασθεί το 2005 με 2006. Σε ένα τελείως διαφορετικό περιβάλλον και υπό διαφορετικές συνθήκες. Σήμερα, **η κατάσταση έχει αλλάξει δραματικά** λόγω ύφεσης. Επομένως είναι αναγκαία η αναθεώρηση τόσο για να ανταποκριθούμε στην κρίση όσο και για να μη χαθούν οι **σχετικοί πόροι** από διάφορα προγράμματα.

Είχαμε δεσμευθεί να υποβάλουμε την **πρόταση αναθεώρησης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή** έως τα τέλη Σεπτεμβρίου. Αυτό έγινε. Η διαδικασία έγκρισης είναι σε εξέλιξη και **οι αποφάσεις αναμένονται τον Νοέμβριο**. Με την αναθεώρηση αυτή

επιδιώκουμε: να αυξήσουμε τους πόρους που στοχεύουν στην υποστήριξη των **μικρομεσαίων επιχειρήσεων** και στην ενίσχυση της **απασχόλησης των νέων**. Γι' αυτό και ενισχύονται τα σχετικά τομεακά προγράμματα και περικόπτονται τα προγράμματα της Ψηφιακής Σύγκλισης και της Διοικητικής Μεταρρύθμισης, που είναι τα τελευταία στις απορροφήσεις και υπήρχε όχι απλώς πιθανότητα, αλλά **βεβαιότητα** απώλειας κοινοτικών κονδυλίων.

Ειδικότερα, με την αναθεώρηση, ενισχύουμε τις νέες αναπτυξιακές δράσεις με αιχμή τις δράσεις επιχειρηματικότητας. Η έμφαση θα δοθεί σε **τρεις τομείς**:

Πρώτον, στη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων μέσω **νέου κύκλου προκήρυξης κρατικών ενισχύσεων** για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων.

Δεύτερον, στη στήριξη της παραγωγικής επιχειρηματικότητας μέσω του **νέου Επενδυτικού Νόμου**.

Τρίτον, στη στήριξη **του εξαγωγικού χαρακτήρα** των ελληνικών επιχειρήσεων.

Επιπλέον, σε ό,τι αφορά την **αντιμετώπιση της ανεργίας**. Και ιδίως των νέων, των νέων επιστημόνων και των γυναικών και της ανεργίας με τοπικά χαρακτηριστικά. Χάρη στην αναθεώρηση, υλοποιούνται περαιτέρω ολοκληρωμένες παρεμβάσεις σε συνδυασμό πάντα με τους βασικούς αναπτυξιακούς στόχους, την αύξηση της παραγωγικότητας, την προώθηση της καινοτομίας και την τόνωση της επιχειρηματικότητας.

Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της αναθεώρησης, μεταφέρονται **300 εκατομμύρια ευρώ** από τον τομέα «Ψηφιακή Σύγκλιση» προς το πρόγραμμα της **Ανταγωνιστικότητας & Επιχειρηματικότητας**.

Επίσης, **82 εκατομμύρια ευρώ** από το Πρόγραμμα της Διοικητικής Μεταρρύθμισης στο «**Πρόγραμμα Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού**».

Περαιτέρω, με **εσωτερική ανακατανομή πόρων στα ΠΕΠ**, χωρίς αλλαγή του συνολικού προϋπολογισμού, χάρη στη μεταφορά ορισμένων έργων των ΠΕΠ στα τομεακά προγράμματα: Προσπελασιμότητα και Περιβάλλον, εξοικονομούνται πόροι μέσα στα ΠΕΠ , **για την ενίσχυση των δράσεων για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις** (500 εκατομμύρια για την προκήρυξη για τις ΜμΕ, 330 εκατομμύρια για το Εγγυοδοτικό Ταμείο για τις ΜμΕ).

Η τέταρτη πρωτοβουλία μας αφορά στα 181 έργα προτεραιότητας του τρέχοντος ΕΣΠΑ.

Συνεχίζουμε να παρακολουθούμε στενά, με βάση το σχετικό σύστημα που έχουμε αναπτύξει, αυτά τα 181 έργα, προϋπολογισμού **11,5 δις ευρώ**.

Η νέα κυβερνητική διάρθρωση που έγινε από τον Πρωθυπουργό και η **υπαγωγή των περισσότερων από αυτά, σε ένα Υπουργείο**, μας δίνει την δυνατότητα να τα παρακολουθούμε ευκολότερα και πιο αποτελεσματικά. Τα έργα που δίνουμε ιδιαίτερη προσοχή είναι τα πιο προβληματικά, όπως είναι η διαχείριση αποβλήτων, το Κτηματολόγιο και τα σιδηροδρομικά έργα.

Αξιοποιώντας τους **πόρους της κοινοτικής τεχνικής βοήθειας**, σκοπεύουμε να εγκαταστήσουμε σταδιακά **project managers** σε περίπου σαράντα έργα, δηλαδή αυτά που έχουν προβλήματα. Κάθε project manager θα παρακολουθεί ομάδα έργων. Διότι, θεωρούμε πως χρειάζονται συστηματική υποβοήθηση για να υλοποιηθούν εγκαίρως.

Για τα υπόλοιπα έργα, να σημειώσουμε πως **δεκατρία από τα έργα** ολοκληρώνονται μέχρι **τέλους του 2012**, ενώ άλλα **πενήντα** θα έχουν ολοκληρωθεί την **επόμενη διετία**.

Ακολούθως, η πέμπτη πρωτοβουλία σχετίζεται με τα ημιτελή έργα της περιόδου 2000-2006.

Είναι γνωστό πως υπήρχαν ημιτελή έργα της προηγούμενης περιόδου του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, που εάν δεν τελείωναν εγκαίρως, **η Ελλάδα θα έπρεπε να επιστρέψει την κοινοτική συνδρομή** που είχε λάβει για αυτά. Η πρώτη ομάδα έργων αφορούσε όσα **έπρεπε να τελειώσουν έως τις 30/9/2012**. Ήταν **450 περίπου έργα** και υπήρχε κίνδυνος να χρειαστεί να επιστρέψουμε **800 εκατομμύρια ευρώ περίπου**. Ο κίνδυνος αυτός απεφεύχθη χάρη στις προσπάθειες που κατέβαλαν οι αρμόδιες υπηρεσίες υπό το συντονισμό της ΜΟΔ. Παραμένει μία εκκρεμότητα, της τάξης των 18 εκατομμυρίων ευρώ, για τα οποία συνεχίζεται η προσπάθεια. Γενικά θεωρούμε πως η γενική προσπάθεια λήγει με επιτυχία.

Ιδιαίτερα θα ήθελα να τονίσω ότι πρόθεσή μας είναι **να ενισχύσουμε το ρόλο της ΜΟΔ και των στελεχών της**, τόσο ως προς την υλοποίηση του ΕΣΠΑ όσο και ως προς την προετοιμασία και υλοποίηση των κοινοτικών προγραμμάτων της επόμενης περιόδου του ΕΣΠΑ (2014-2020).

Συνεχίζουμε την προσπάθεια ώστε αναλόγως να διευθετηθεί το θέμα και για την επόμενη ομάδα έργων (ακόμη 440 έργα) που οφείλουν να έχουν ολοκληρωθεί έως τις 30/3/2013. Με εξίσου συστηματική δουλειά θα μπορούσε το θέμα να λήξει θετικά, αλλά δεν εφησυχάζουμε σε καμία περίπτωση.

Η διαπραγμάτευση της επόμενης περιόδου του ΕΣΠΑ, 2014-2020, είναι η έκτη πρωτοβουλία μας.

Είναι προφανές ότι η περίοδος αυτή έχει εξαιρετική σημασία για την Ελλάδα. Είναι κρίσιμη για την ελληνική κοινωνία. Θα πρέπει να είναι η περίοδος όπου η ελληνική οικονομία θα ξαναβρεί έναν βηματισμό ανάπτυξης και θα εισάγει τη χώρα σε μια νέα εποχή. Δηλαδή, στη νέα φάση που εισέρχεται η Ευρώπη, με βάση και τους **έντεκα στρατηγικούς στόχους ανάπτυξης** που έχουν τεθεί από την Ένωση για το 2020. Οι στόχοι αυτοί αλλάζουν σε σημαντικό βαθμό τη δομή και τη φιλοσοφία του επόμενου ΕΣΠΑ. Ενδεικτικά τους αναφέρω:

- Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας
- Ενίσχυση της πρόσβασης, χρήσης και ποιότητας, των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών

- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ), και της αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών (για το ΕΤΘΑ)
- Ενίσχυση της μετάβασης προς την οικονομία χαμηλών εκπομπών ρύπων σε όλους τους τομείς
- Προώθηση της προσαρμογής στις κλιματικές αλλαγές, της πρόληψης και της διαχείρισης του κινδύνου
- Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων
- Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και απομάκρυνση των σημείων συμφόρησης σε σημαντικά δίκτυα υποδομών
- Προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων
- Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας
- Επένδυση στην εκπαίδευση, τις δεξιότητες και στη δια βίου μάθηση
- Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης.

Η Ελλάδα πρέπει να ανταποκριθεί στην πρόκληση για το 2020. Δεν έχει κανείς ,βέβαια, την αυταπάτη πως το ΕΣΠΑ, αποτελεί πανάκεια για τα τεράστια προβλήματα που αντιμετωπίζουμε ως χώρα. Είναι όμως ένα εργαλείο που μπορεί και αυτό να βοηθήσει σημαντικά στην εθνική μας προσπάθεια. Ωστόσο, η διαπραγμάτευση της επόμενης προγραμματικής περιόδου του ΕΣΠΑ, 2014-2020, είναι ιδιαίτερα δύσκολη.

Δυστυχώς, με βάση τις προτάσεις που παρουσίασε πέρσι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή- οι οποίες βασίζονται στην κλείδα κατανομής που ίσχυε από το 1999- οι πόροι που προβλέπονται για την Ελλάδα, **μειώνονται από 20 δις που ήταν στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο, σε μόλις 12 δις.** Μιλάμε δηλαδή για μία τεράστια μείωση της τάξης του **40%**. Και αυτό γιατί για τον υπολογισμό του δικαιούμενου ποσού, δεν υπολογίζεται η ύφεση του 2011 και του 2012. Ωστόσο έτσι, οδηγούμαστε στο παράδοξο αποτέλεσμα **χώρες που πλήττονται δραματικά, όπως η Ελλάδα, να λαμβάνουν λιγότερους πόρους,** ενώ άλλες χώρες, που δεν έχουν τέτοια προβλήματα, να δικαιούνται περισσότερα χρήματα. Δεν είναι, όμως, δυνατόν η χώρα μας να κάνει όλες αυτές τις θυσίες, να προχωρεί με ταχύτητα στις μεταρρυθμίσεις και η Ευρώπη μιλά ακόμη και για ένα «νέο σχέδιο Μάρσαλ», να έχουμε τελικά μείωση των κονδυλίων. Πέρα από τη δημοσιονομική προσαρμογή, είναι οφθαλμοφανές ότι πρέπει να υπάρχει αναλόγως και η απαιτούμενη **αναπτυξιακή πολιτική.** Χωρίς πόρους, όμως, αυτό δεν μπορεί να γίνει.

Πιστεύουμε πως **οι εταίροι μας θα επιδείξουν τελικά την αναγκαία αλληλεγγύη.** Την ευθύνη της διαπραγμάτευσης έχει, κατά παράδοση, το **Υπουργείο Εξωτερικών** που έχει θέσει το θέμα σε διάφορα fora. Από την πλευρά μου έχει τεθεί στον **Επίτροπο Χαν, στον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στους Προέδρους των μεγαλύτερων πολιτικών ομάδων, στην επιτροπή Περιφερειακής πολιτικής της Ευρωβουλής, στους πρέσβεις των 26 κρατών-μελών της Ε.Ε. στην Ελλάδα, στη Διάσκεψη της Μπρατισλάβας για τη Συνοχή και φυσικά στην Κυπριακή Προεδρία.** Το θέμα τέθηκε επίσης κατά την πρόσφατη

επίσκεψη της **κ. Μέρκελ** στην Ελλάδα. Από τις δηλώσεις της φάνηκε να υπάρχει κατανόηση για το θέμα. Για εμάς το ζήτημα είναι κομβικής σημασίας και θα αγωνιζόμαστε γι' αυτό κάθε μέρα. Είμαστε βέβαιοι ότι θα υπάρξει πρόοδος.

Σας, παρουσιάσαμε, λοιπόν, τις βασικές μας πρωτοβουλίες για τα θέματα του ΕΣΠΑ.

Θέλω να τονίσω και πάλι ότι στόχος μας δεν είναι να περάσουμε τη βάση, αλλά να εκπλήξουμε θετικά. Και παρά το ότι **είμαστε ήδη πάνω από τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο**, θέλουμε να πάμε ακόμα καλύτερα.

Αυτό απαιτούν οι συνθήκες. Και για το λόγο αυτό δεν έχουμε την πολυτέλεια να χάνουμε δυνάμεις δεξιά και αριστερά ή σε έναν ανούσιο εγχώριο πετροπόλεμο.

Ως χώρα δίνουμε μια μάχη σε πολλά επίπεδα.

Μάχη με τον κακό μας εαυτό και τα λάθη που κάναμε – κυρίως οι πολιτικοί αλλά όχι μόνο αυτοί – τα προηγούμενα χρόνια. Πρέπει ως κοινωνία να διορθώσουμε πολλά πράγματα, σε λίγο χρόνο.

Μάχη με τις **αγκυλώσεις ενός παλαιού μοντέλου** που πίστευε ότι μπορείς να έχεις ανάπτυξη χωρίς επενδύσεις, χωρίς επιχειρηματικότητα, χωρίς ανταγωνιστικότητα. Και να ζούμε καλά μέσα από την επίπλαστη κατανάλωση δανεικών.

Και φυσικά δίνουμε **μια μάχη αξιοπιστίας σε διεθνές επίπεδο**. Διότι χωρίς εμπέδωση ενός κλίματος εμπιστοσύνης, τίποτα δεν μπορεί να προχωρήσει. Η οικονομία είναι βασικά κλίμα. Και αυτό είναι το πρώτο που πρέπει να αντιστρέψουμε.

Ήδη βλέπουμε κάποια πρώτα βήματα, τα οποία ασφαλώς δεν αρκούν, αλλά δείχνουν ότι είμαστε στη σωστή κατεύθυνση.

Τώρα είναι η ώρα των πολλών μικρών νικών. Για να αλλάξουμε την ψυχολογία και έτσι να **ανακόψουμε την ύφεση και πατήσουμε πάλι σε γερές βάσεις**.

Μπορούμε να το πετύχουμε, θέλουμε χρόνο, θέλουμε σκληρή δουλειά και θέλουμε και μικρές νίκες. Και η καλύτερη αξιοποίηση του ΕΣΠΑ, μέσα και από τις δράσεις που περιγράψαμε θα είναι μία από αυτές.